گزارش

میهمانان سوری و عراقی دوباره در تهران

● سرطان خاورمیانه از سوریه شروع شد و به عراق کشیده شد؛ سرطان این روزهای خاورمیانه، «داعش». سرطانی که حاصل بحران سوریه و حمایت‌های برخی کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای از بعضی معارضین مسلح سوری بود. حالا این سرطان باعث شده تا سه کشوری که در یک خط جغرافیایی قرار دارند، برای مبارزه با آن هم در یک خط باشند؛ «ایران»، «عراق» و «سوریه». رفت‌وآمدها بین این سه کشور و به‌خصوص بین ایران و سوریه پس از آغاز بحران سوریه زیاد شده بود، ولی پس از کشیده‌شدن بافت‌های مخرب «داعش» به عراق، میزان ورودوخروج مقامات سه کشور به پایتخت‌های یکدیگر فزونی یافت. آخرین مورد این رفت‌وآمدها، سفر «وائل الحقی»، نخست‌وزیر سوریه به تهران است. او شب گذشته وارد ایران شد و مورد استقبال «رستم قاسمی»، مشاور معاون‌اول رییس‌جمهور قرار گرفت. او که به دعوت «اسحاق جهانگیری»، معاون اول رییس‌جمهور به ایران سفر کرده تا چهارشنبه در تهران حضور دارد و قرار است با مقامات ارشد ایرانی دیدار کند. همزمان با حضور نفر دوم دولت سوریه در تهران، «سلیم الجبوری»، رییس پارلمان عراق نیز امروز وارد تهران می‌شود تا «بار» دیپلماتیک ایران برای حل مساله «داعش» و بحران‌های منطقه‌ای افزایش یابد. هفته پیش بود که در جریان کنفرانس «جهان عاری از خشونت» در تهران، «ولید المعلم» و «ابراهیم جعفری» وزرای خارجه سوریه و عراق در تهران بودند. آنها در طول اقامتشان در تهران، علاوه بر دیدارهای دوجانبه با همتای ایرانی خود، جلسه‌ای سه‌جانبه نیز با حضور «ظریف»، وزیر خارجه ایران داشتند. جلسه‌ای که احتمال می‌رود محور اصلی آن چگونگی برخورد با بحران سوریه و به‌خصوص بحران «داعش» بوده است. «ولید معلم» پس از این نشست از طرح روسیه سخن گفته بود که محل اشتراک ایران، عراق و سوریه است. به گفته او ایران نیز از این طرح حمایت می‌کند. این طرح شامل مذاکره با جبهه النصره نیست بلکه شامل تشکیل دولتی در آوریل آتی به ریاست «معاذ الخطیب»، رییس پیشین معارضان سوری است. پیش از این ایران نیز طرحی چهارماده‌ای برای حل بحران سوریه ارایه کرده بود که «استفان دی‌میستورا»، نماینده ویژه سازمان‌ملل در سفرش به تهران خواستار کمک به اجرای بند اول طرح یعنی برقراری آتش‌بس در «حلب» شده بود.

تلاش برای عبور از «وین» در «ژنو»

عکس: ایسنا

شرق، زینب اسماعیلی: از عدم توافق در دهمین دور مذاکره، ۲۰روزی گذشته است؛ مذاکره با توقفی کوتاه پشت درهای بسته از سر گرفته شده و از شهری اروپایی به شهری دیگر جابه‌جا شده؛ از «وین» به«ژنو». امید بسیاری می‌رفت که دهمین دور مذاکره در شهر «وین»، به توافق جامع منجر شود. اخبار مرتبط با تمدید مذاکره مدام تکذیب می‌شد و این نشان می‌داد که مذاکره‌کنندگان تمایل چندانی به تمدید ندارند.

حالا که از روزهای تمدید فاصله گرفته‌ایم، فرصتی است که به علل دست‌نیافتن به توافق جامع در «وین» بپردازیم.

در «وین ۸» چه گذشت؟

هفت‌روز مذاکره در«وین»، هشتمین دوری بود که این شهر میزبان مذاکرات می‌شد؛ مذاکراتی در سطوح مختلف؛ کارشناسان، معاونان و وزرای خارجه. اما عمده زمان مذاکرات بین محمدجواد ظریف و «جان کری»، گذشت، وزرای خارجه دو کشور ایران و آمریکا که بعد از سی‌واندی‌سال قطع رابطه، دیگر مذاکره دوجانبه‌شان به خبری عادی تبدیل شده است.

اما وزرای خارجه کشورهای اروپایی هم به مذاکرات پیوستند و در روزهای آخر وزیر خارجه روسیه و چین به میز مذاکره ملحق شدند. اگرچه خبرنگاران به حضور وزرای خارجه در وین خوشبین بودند و آن را نشانه دستیابی به توافق می‌دانستند اما در «وین ۸» مذاکره به مدت هفت‌ماه تمدید شد. مانند تجربه «وین ۶»، آن‌زمان هم ۱۸روز مذاکره در آگوست (مرداد) نتوانست گره مذاکرات را باز کند و مذاکره به مدت شش‌ماه تمدید شد. طرفداران اخبار مذاکرات هسته‌ای اغلب خواستار سرعت در دستیابی به توافق جامع هستند. بخشی از آنها کسانی هستند که در انتخابات ریاست‌جمهوری دوسال گذشته به حسن روحانی رای داده‌اند، با انتخاب شعار «چرخیدن همزمان سانتریفیوژها و چرخ زندگی مردم.» اما گویی مذاکره‌کنندگان نگرانی چندانی در مورد زمان ندارند. آنها در حال انجام کار خود هستند؛ کاری که نیاز به صبر و سختکوشی دارد.

آیا اساسا توافق جامع دست‌یافتنی است؟

با تغییر دولت در ایران، تیم مذاکره‌کننده ایران نیز تغییر کرد. آنها برای دستیابی به توافق جامع تاکنون ۱۰دور مذاکره رسمی با اعضای «۱+۵» داشته‌اند که در سطوح مختلف برگزار شده است. تاکنون در پنج‌دور مذاکره، وزرای خارجه اعضای «۱+۵» حضور پیدا کرده‌اند و در دیگر جلسات نیز نمایندگانی بسیار نزدیک به وزرای خارجه، مذاکرات را به پیش برده‌اند.

همه آنچه در جریان مذاکره می‌گذرد، نشان می‌دهد که همگی کسانی که دور میز مذاکره نشسته‌اند، برای پیگیری جریان مذاکره جدی هستند. آنها در اظهارنظرهای متفاوتی به این نکته اذعان کرده‌اند. جواد ظریف، وزیر خارجه ایران در روز آخر وین۸ بیانیه مشترکی را با کاترین اشتون خواندند: «ترجیح ما این بود که همین‌جا راه‌حل را نهایی کنیم اما با توجه به پیشرفت‌ها و ایده‌هایی که مطرح شده است، مطمئن هستیم که راه‌حل جامع امکان‌پذیر است»... «فاصله قابل‌توجهی درباره برخی موضوعات اساسی باقی مانده که به تلاش بیشتر نیاز دارد»... «توافق به‌زودی به نتیجه خواهد رسید و ان‌شاءالله به توافقی که برای همه برد خواهد بود، می‌رسیم که در آن هم جامعه بین‌المللی از فشار بر مردم ایران که حاصلی نداشته، دست خواهند کشید و هم مردم ایران با اطمینان جامعه بین‌المللی برنامه هسته‌ای‌شان را ادامه می‌دهند و فکر می‌کنم تا آن روز فاصله زیادی نداریم.» بر این مبنا بیراه نیست که دستیابی به توافق را برای مذاکره‌کنندگان جدی بدانیم. علاوه‌بر این تحولات اقتصادی جهان را نمی‌توان در اشتیاق مذاکره‌کنندگان به دستیابی به توافق بی‌تاثیر دانست.

چرا توافق نهایی در «وین» محقق نشد؟

خبرهای رسمی از پایان مذاکره هفت‌روزه در «وین» که به تمدید مذاکره منجر شد، اطلاعات زیادی نمی‌دهد. آنچه می‌توان بر آن اساس سخن گفت بیانیه مشترک محمدجواد ظریف و کاترین اشتون، روسای دو گروه مذاکراتی ایران و «۱+۵» در شب آخر مذاکره «وین ۸» است. آنها در بیانیه مشترک تاکید کردند که «برمبنای تعهد محکم تمام طرف‌ها برای رسیدن به راه‌حل جامع ۱۰دور مذاکره داشتیم. ایده‌های مختلفی مطرح شده است اما با توجه به ماهیت فنی و تصمیماتی که باید اتخاذ شود، برای بررسی و نهایی‌کردن آنها به کار بیشتر نیاز است.»... «تصمیم گرفتیم مفاد برنامه اقدام مشترک را تا نهم تیر تمدید کنیم تا امکان مذاکره فراهم شود و سعی داریم مذاکرات را طی حداکثر چهارماه نهایی و از زمان باقی‌مانده برای نهایی‌کردن توافق استفاده کنیم.» جواد ظریف در نشستی که همان شب با خبرنگاران داشت، اذعان کرد که «همه علاقه‌مند بودیم که امروز اعلام کنیم به توافق سیاسی رسیده‌ایم. اینجا اما نیاز بود درباره همه نکات ریز که به‌شدت فنی و پیچیده است، صحبت کنیم و یقین داشتیم که برای تکمیل روند نگارش نیاز به زمان داشتیم.»آنچه از مجموع این سخنان و البته نشست خبری «جان کری» وزیر خارجه آمریکا نیز می‌توان برداشت کرد، این است که روند مذاکره به پیش بوده اما جزییاتی که باید در توافق نهایی بر سر آن تعیین‌تکلیف شود، هنوز به شکل نهایی مورد توافق قرار نگرفته است. مذاکره‌کنندگان پیش از آغاز دور نهایی مذاکره در «وین» نیز تاکید داشتند که حتی اگر در این دور مذاکره به توافق بر سر کلیات نیز دست یابند، جزییات توافق همچنان نیازمند مذاکره است. برخی اعضای هیات مذاکره‌کننده ایران، بعد از پایان مذاکرات در «وین»، بر همین نکته تاکید داشتند که این دور مذاکره نسبت به دورهای قبل پیشرفت بیشتری داشته. اما با همه پیشرفت‌های مذاکراتی، جزییات باقی‌مانده برای دستیابی به توافق جامع آنقدر زیاد است که قابل نهایی‌شدن در مهلت مذاکراتی تا ۲۴نوامبر نبود. آنها پیش‌تر گفته بودند که «نگارش متن توافقنامه جامع حتی پس از حل تمام اختلاف‌ها به حداقل دوماه زمان نیاز دارد.» مذاکره‌کنندگان در «وین ۶» نگارش متن توافق نهایی را آغاز کردند اما این متن که گفته می‌شود حدود ۶۰درصد آن پیش رفته، پر بوده از پرانتزها و جاخالی‌هایی که نیازمند مذاکره برای پرشدن است. جواد ظریف می‌گوید پرکردن جاخالی‌ها نیازمند اراده سیاسی است؛ اراده سیاسی‌ای که مشخص نیست آیا در هفت‌ماه آینده به دست خواهد آمد یا نه؟ «جان کری» در نشست خبری پایان مذاکرات «وین» گفت که فرصت اصلی مذاکره به نظر آنها چهارماه است. کنگره با اکثریت جمهوریخواه آمریکا به‌زودی بر سر کار خواهد آمد و این کار مذاکرات را سخت‌تر از پیش خواهد کرد. اگرچه طرفین در مورد دستیابی به توافق بدبین نیستند اما این نمی‌تواند از سختی مذاکرات پیش‌رو بکاهد.

مذاکرات دوجانبه ایران و آمریکا به سرپرستی عراقچی و شرمن

ایسنا: هیات مذاکره‌کننده ایران و آمریکا به سرپرستی سیدعباس عراقچی و «وندی شرمن» دیدار کردند. ایران و آمریکا در چارچوب مذاکرات هسته‌ای و در ادامه مذاکرات جامع در دوره هفت‌ماهه تمدید مذاکرات، عصر دیروز در «ژنو» با یکدیگر دیدار کردند. این دور از گفت‌وگوها با محوریت ارزیابی ایده‌ها و پیشنهادهای ارایه‌شده در آخرین دور مذاکرات در وین انجام می‌شود و برای اولین‌بار است که گفت‌وگوهای ایران و گروه «۱+۵» در سطح معاونان و بدون حضور کاترین اشتون و محمدجواد ظریف، روسای هیات‌های مذاکره‌کننده ایران و گروه «۱+۵» برگزار می‌شود. در ادامه این دور از مذاکرات احتمال دارد روز سه‌شنبه هیات‌های مذاکره‌کننده ایران و فرانسه نیز با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کنند. همچنین هیات‌های مذاکره‌کننده ایران و گروه «۱+۵» روز چهارشنبه برای جمع‌بندی آخرین دیدارها و نظرات با یکدیگر دیدار می‌کنند. همچنین روز گذشته وزارت‌خارجه روسیه در بیانیه‌ای از دیدار «جان کری» و «سرگئی لاوروف»، وزرای خارجه آمریکا و روسیه در «رم» پایتخت ایتالیا خبر داد. طبق این بیانیه، دو طرف درخصوص برخی مسایل از جمله مذاکرات هسته‌ای ایران گفت‌وگو کردند. همچنین قرار است «نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم اسراییل امروز با «کری» دیدار کند.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰
sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● من دوسال پیش با هزار امید و آرزو برای آینده فرزندانم با اندک‌پس‌اندازی که داشتم ملک کوچکی را در یکی از روستاهای شهرستان نور خریدم. مشاور املاکی که ملک را از وی خریده بودیم، بدون‌اجازه و اطلاع ما ملک را به دیگری فروخت و پولش را در جیبش گذاشت. حالا یک‌سال تمام است که من مرتبا مسیر نور - تهران را با هزار مشقت می‌روم و می‌آیم و مراجعاتم به دادگاه و اتحادیه مشاوران املاک بی‌نتیجه مانده است. در آخرین جلسه دادگاه قرار شد او وثیقه بیاورد، اما نیاورد و جلسه بعدی دادگاه به سه‌ماه بعد موکول شد. اتحادیه مشاوران املاک شهرستان نور هم هزارویک قول به من دادند، اما عملی نشد و واقعا دیگر سرگردان شده‌ام که چطور یک‌نفر می‌تواند حق من و دو فرزندم را به این راحتی بخورد و دستم به هیچ‌جا بند نباشد؟

● **هنرمندان گمنام!** ای‌کاش قدر هنرمندان را در زمان حیات‌شان بدانیم. این چه آیین دوستداری‌ای است که رسانه‌ها فقط پس از درگذشت یک هنرمند در وصف‌اش قلم‌فرسایی می‌کنند؟! مردم، هنرمندان خود را می‌شناسند؛ نمونه آن، حضور گسترده در مراسم تشییع خواننده جوانی بود که یکی از سرمایه‌های موسیقی کشور به‌شمار می‌رفت. این احساسات انسان‌دوستانه جای سپاس دارد.

علی از تهران

● **بیمه‌نامه اجباری و گران:** مالکان خودروها و موتورسیکلت‌ها باید هرسال بخشی از درآمد خود را به بیمه وسایل نقلیه شخصی‌شان اختصاص دهند. از آنجا که نرخ بیمه‌نامه‌ها برای اکثریت مردم سنگین است و پرداخت آن مشکلات فراوانی ایجاد می‌کند، ضروری است شرکت‌های بیمه با تعدیل نرخ‌های خود، تخفیف‌های ویژه‌ای برای حقوق‌بگیران، افراد کم‌درآمد و به‌ویژه دانشجویان اختصاص دهند.

عرفان (یک دانشجو)

● **دندانپزشکان، بی‌اطلاع از قانون!** پیشنهاد می‌شود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابتدا دندانپزشکان را از طرح‌های جدید بیمه‌شدگان برای خدمات دندانپزشکی آگاه و سپس از رسانه‌ملی تبلیغ کنند، زیرا دندانپزشکان از تصمیم اخیر این وزارتخانه برای خدمات دندانپزشکی اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند!

عرفان از تهران